

Szerkesztőségi Iroda:

Nagy-Becskek,

Zápolya-utca 1-ös szám.

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon szám 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak:

Egész évre ——— 12 ft.
Félévre ——— 6 .
Negyedévre ——— 3 .
Egy hóra ——— 1 .
— Egyes szám ára 4 kr. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetés

Nagybecskerek, 1896.

XXV. évfolyam, 175. szám.

Péntek, július 31.

Állami iskola.

Nagybecskerek, július 31.

Az ország ezeréves fenállása egyik főokának az elemi népiskolát dicsérik. Joggal, mert hiszen valamely nép államalkotó erejét és képességét nem csupán a rendelkezésére álló anyagi eszközök, hanem a benne kifejlődött szellemi tényezők szerint mérlegelik.

Már pedig, ha el is tekintünk a győzelemáram sugalta ama nagyzási hóborttól, mely szerint minden germán bakának már a tarisznyájába csomagolta a német „gründlichkeit“ a tábornoki vezénybotot, annyit el kell ismerni, hogy elvész a nép értelmiség híján. Az értelmiség alapvető eszköze pedig a népiskola. S a mely nemzetnek sikerült népiskolát a tökély megközelíthető fokára emelni, az a többiek közül kimagaslik, könnyebben megküzd a megélhetés nehézségével, közművelődési tekintetben vezérszerepet visz, és tiszteletrre és tekintélyre leginkább tesz szert.

Csak hogy az iskola jellegére nézve elágaznak a vélemények. Egy nagy része az iskolabarátoknak a felekezeti iskolát tartja a közművelődés castalai forrásának, mások a községi iskolának ítélik oda a verseny pályáját, míg egy harmadik csoport az állami iskola mellett foglal állást, aszerint ugyanis, a hogy felekezeti, vagy önkormányzati, vagy pedig politikai szempontok mérvadók a vitás kérdés megoldására tett kísérleteknél.

A felekezeti iskola mellett rendszeresen azzal érvelnek, hogy a vallásos érdekek és nemzetiségi sajátosságok csakis a felekezeti iskolában találhatnak termő melegágyra; a községi iskolában az autonomia egyik legértékesebb biztosítékát látják, míg az állami népiskolában részben a közművelődés leghathatóbb eszközét magasztalják, részben pedig az államhatalom tulkapásait elősegítő gócpontnak ítélik. Hogy pedig az állam minden törekvése oda kell hogy

irányuljon, miszerint a rendelkezésére álló anyagi eszközök keretén belül, leendő polgárainak nevelésére és oktatására a lehető legmesszebb menő befolyást gyakoroljon, azt csak az elfoglaltság vonhatja kétségbe.

Ennélfogva némileg visszatetsző színben tűnik fel az a szenvedélyes támadás, melylyel a millennium alkalmából egybegyűlt tanférjak illettették, kik bár a felekezeti és községi iskolának létjogát jelenlegi viszonyaink között teljes mértékben méltányolva, az állami iskolának fölényt tulajdonítanak a többiek felett. S bár állásunknál fogva is lelkesen szólunk a felekezeti és községi iskolák fentartása mellett ott, a hol azoknak fentartása az illető testületek tuiságos erőmegfeszítése nélkül lehetséges, igazán nem értjük a lokalpatriotizmus azon nemét, a mely minden költségvetés tárgyalásnál az iskolának szentelt összeget felett szívhasogató elégiákba tör ki és inkább az önokozta zsákutczában továbbra is szorong, semhogy az állam védszárnyai alatt keresné a létküzdelmét vivó iskola számára az üdvöt.

Tudatos és feladata magaslatán álló közoktatásügyi politika — attól sohse tartson senki — nem hunyhat szemet a valóság és nemzetiség jogosult követelményei előtt, a nemzet egységét pedig mi sem mozdíthatja elő célirányosabban, mint az állami iskola. A millennium évében sem vesztettek érvényükből a felülmulhatatlan paedagogus (Diesterweg, Utmató I., 676.) ama szavai: „A megszokott gyakorlat az: elvlasztják a gyermekeket szülőik felekezete szerint, aztán szónokolnak a közösségről és általános emberszeretetről. Az egyedüli helyes természetesen az: ami célirányos, azt gyakorlatilag kell érvényesíteni, akkor fölösleges róla szólni. Az iskolában a gyermekek a közösségre a közösségben neveltessenek.“ A közösség netovábbja pedig az egységes magyar nemzeti állam.

Dr. Klein Mór.

HIREK.

Tájékoztató.

Augusztus 2. A nagybecskereki sakkör közgyűlése
Aug. 3. községi jegyzők kongresszusa.
Aug. 5. A szőregi emlékszóbor leleplezése.
Aug. 10. Torontál, közművelődési egy. közgyűlése
Augusztus 17. Közig. bizottság ülése.
Augusztus 31. Rendkívüli városi közgyűlés.

A gőzfürdő naponta reggeli 5 órától nyitva van; nők részére kedden és pénteken délután.

— Ferencz Ferdinánd főherceg utazása.
Estei Ferencz Ferdinánd királyi herceg cseh-orosz birtokáról, Kolopisztból, ma Bécsbe érkezett.

— Rudolf trónörökös emléktárgyal. Rimély Károly beszercebányai püspök, Rudolf trónörökös egykori nevelője, a ki a királyi herceget a magyar nyelvre és irodalomtörténetre tanította, a trónörökös nála levő emléktárgyait kiállítás végett átengedte a kispesti Rudolf-javadalmi templom javára a nemzeti múzeum oszlopcarnokában rendezett néprajzi műszaki kiállításnak. Az emléktárgyak holnapól kezdve lesznek láthatók. Itt vannak a trónörökös első írásgyakorlatai, számos apróság az ő tanulókorából, végül az a brüsszeli távirat, melyben a trónörökös tudatta Rimélyvel, hogy eljegyezte Stefániát.

— Jevrics öröksége. Jevrics György elhunyt szegedi görög keleti esperes plébános szegény sorsban hátrahagyott családja iránt városzerte részvételtjes érdeklődés nyilvánul. A szerb egyház és főképp a pápáság humánus eljárása egyelőre fontartja a tisztos, népes család tűzhelyét. Ugyanis a szőregi, deszki és szentiványi görög keleti plébánosok folyamodtak a temesvári szerb püspökhöz, hogy a szegedi görög keleti paróchiára egy évig, míg az elhunyt plébános fia át nem veheti a plébániát, ne nevezzen ki adminisztrátort, mivel egy esztendeig fölváltva elvégzik ők a szegedi egyház teendőit.

— A délvidéki szini szövetség. A délvidéki szini szövetség kiküldöttje, dr. Brájjer Lajos, e napokban járt Hódmezővásárhelyen, hogy az ott működő Peterdy-féle szintársulat előadásait meghallgassa. A kiküldött jelentése, melyet a szövetség vezetőségéhez terjesztett be, a társulatra igen biztató. Különösen az operetről nyilatkozik igen elismerően.

A „TORONTÁL” TÁRZAJA.

Egy három hónapos asszony.

— A „Torontál” eredeti tárzaja. —

I.

A véletlen vagy talán az a bizonyos édes érzélem sugta-e, — már nem emlékszem — de úgy akarta bizonyára a sors, hogy én lássam elsőnek, mint segíti ki férje a vasuti kocsiából. Három hónap után most láttam először.

Nagy kék szemek még mindig úgy nevetek, mint azelőtt. Mosolya, tekintete a régi, varázsló, igéző.

Aztán férje karjába csimpasszkodott s kicsi lábával óvatosan lépkedett az apró kavicsokon.

Az öröm-e, hogy látom ismét, vagy a sajnó fájdalom, hogy így látom viszont, annyira szöröközt a tett, önkívületbe kergetett, hogy a hirtelen rajt felejtett tekintetem után vérvörös arccal, minden köszönés nélkül a váróterembe menekültem...

II.

Másnap délelőtt már az egész város tudta, hogy Malonyay Tarján három hónapi nászutjától feleségével hazaérkezett.

— Nos, nos, hallotta, hogy megérkeztek Malonyaiék? — kérde tőlem a kis doktorné, a kinek legszentebb feladata: állandóan hírekben utazni.

— Hallottam.

— Azaz, hogy látta is — és megállt egy kirakat előtt.

— Lehet. Talán nem hiszi?

— Ellenkezőleg! Mondják szebb, mint valaha.

Mikor az utca közepére értünk, tünt föl Malonyay nagy fekete alakja.

A doktorné nem vette észre. Malonyay sietett, úgy látszik tárgyalásra. Csomó aktát szorongatott hóna alatt.

— Lásza, ez az élet: a fájdalom a boldogság mellett.

— En fölcserélém nagyság: előbb a boldogság s azután a fájdalom. Hiszen...

— Tudom, tudom, hogy érti azt. De nem lehet tudni. Hátha megszeretik egymást? Hátha már is szerelem...

— Téved, nagyságos asszonyom. Pardon! Mert jól tudom...

Az abiakuk alá értünk. Nem folytattam tovább. Melitta az ablakból nézte távozó urát. Nézte, nézte s mikor odaértünk, szeretett volna menekülni az ablakból. A doktorné hangos köszönése akadályozta meg. Mintha forogna minden velem, úgy tünt, mikor megmeredt tekintettel én is köszöntő tem.

A doktorné néhány üdvözlő szava után távoztunk.

Miért is kellett erre mennem? Miért is kellett látnom, hangját hallanom. Hallani, mint reszket talán a boldogságtól?...

— Nagyon köszönöm szives kíséretét — szóla a doktorné, mikor a házukhoz értünk és még hozzátette, apróván a szót, amugy asszonyi bangsulylal: és vigyázzon fájdalmára, a mely nem egészen bizonyos, hogy mások boldogsága mellett örökké bántó seb marad... Es eltűnt a kapuban.

Nem szeretem, ha asszony így beszél ilyenekről. Nem, mert talán bántani, szurni és nem hegeszteni akar, hanem mert más asszony iránt ilyenekben közönyös és mert szereti az élet komédiáját, máson mulatozva nézi...

III.

Láttak-e már tavasszal visszatérő fec-két? Mint keresi régi otthonát, fészket. Talán hosszú, nehéz vándorútjában csak az az édes remény, az a tudat öntötte belé az erőt, kitartást, hogy meglegli fészket, otthonát, s azért nem lankadt el ereje kitarása, mert a remény lebegett szüntelen előtte.

Megérkezik. Fáradt, eltikkadt. A gonosz szivek letépték művésziiesen épített otthonát, fészket.

Körül röpi a helyét, a hol otthona volt. Keres, keres és csalódva csicsergi, siratja kicsi fészket, mely egy gonosz kéz játéka esett áldozatul.

Három hétig bármerre vettem utamat a városban, mindig Melitta háza elé kerültem. Mintha oda kergetné valami, mintha szüntelen azt sugná valaki fülembe: nézd, ez a te jogos fészke; eredj, állj bosszút a kegyetlen kézen, mely feldulni, összetépni merete egyedül csak téged illető otthonodat.

S mikor háza elé kerültem, futottam, menekültem, mint az üldözött ismét tova.

— Beszélnem kell vele! kérdőre vonni a hűtlent, még ha életembe kerül is!

S jöttek a napok, jöttek az álmatlan éjszakák és mindig ugyanaz a fájdalom, ugyanaz a kín gyötört: Ő hűtlen lett...

De mikor nem lehet már a végzetet segíteni. Megtörtént. Ő másé lett s én a bánatnak, a fájdalomnak vagyok odavetve...

IV.

— Jenő, ön itt? Bejelentetlenül és ilyenkor?!

Mint a ki vészbe rohan, behunyt szemmel álltam szemei előtt. Egy mystikus gondolat, egy pillanat s én a lépcsőkön fölhaladva, visszafajtott

A hivatalos melléklet nélkül.

rőleg. A társulat primadonnája Seredy Sarolta lesz, a jó hírű énekesnő, kit Peterdy állandó vendégszereplésre nyert meg. Jelenleg Serfőzy Etelka énekl az első szerepeket, kit nagyon hamar megkedvelt a vásárhelyi közönség. Mint koloraturénekesnő Fodor (Fürst) Ilka működik, ki ezelőtt két évvel kezdte pályáját Kolozsvárott s azóta a szegedi és pécsi színházaknak volt elsőrendű tagja. Kassai kitűnő baritonista, Borbély komikus pedig előreláthatólag sokszor fogja megnevetetni a délvidéki közönséget. Ugy száma, mint fegyelmességre megfélemlítő jó a zenekar, melyet Delin karnagy vezet, s dicséretes szabotossággal működött az énekkar is, melyből a rendes vidéki szokás ellenére, néhány üdöcsengő hang hallatszott ki. A drámai személyzet legelőkelőbb tagja maga Peterdy igazgató, kit a vidéken egyébként kitűnő alakításai (Othello, Lear, Galeotto), előnyösen ismer a közönség. A társaság tragikája Daróczy Ilka, a legjobb vidéki színésznők közé tartozik, s bizonyára meg fogják kedvelni a tehetséges naivát Kükemerey Vilmás és Miklósy Ilonát is. A jelentés végül azon nézetnek ad kifejezést, hogy a délvidéki közönség teljesen meg lehet elégedve a társulattal, melynek igazgatója (zárjában megjegyezve) igen előnyösen különbözik azoktól a direktoroktól, kikhez az utóbbi években szerencsénk volt.

— **Közlaj források.** Lazarovits Mihály nagyszredistyei (Temes m.) nagybirtokos birtokán hír szerint közlaj-forrásokra bukkantak.

— **Apostolok oszlása.** A „Pesti Napló” című politikai lap, a mely utóbbi időben annyi viszontagságon s változásokon ment át, ma egy belső háborúsnak eredményét tudatja közönségével. E tudósítás szerint, meg nem nevezve az okokat, az említett lap szerkesztőségének tagjai Vészi Józseffel az élükön, mindnyájan ki léptek a szerkesztőségéből, a hol egyedül Hevesi József, a lap eddigi társszerkesztője maradt, a ki ilyen körülmények között ma kiadta bucsuzkodó kollegáinak a lap kötelékéből való kilépésüket bejelentő nyilatkozatát.

— **Az aradi szerb egyház baja.** Aradon régóta beszéltek, hogy az aradi szerb egyház kezelése körül szabálytalanságok történtek. Eleinte csak suttogva terjedt a hír, később azonban már az újságokban is szellőztették a dolgot, mire az egyházi egyei püspöki hatóság vizsgálatot rendelt. A vizsgálat eredménye most nagy hiányokat konstatait. A szentszéki ügyész és az egyházmegyei főszámvizsgáló vezetése alatt működő vizsgálati bizottság ugyanis az aradi szerb egyház bekezelésének és pénztári könyveinek megvizsgálása után kiderítette, hogy az egyes alapítvá-

nyokat 3051 frt 18 krral, a pénztárt 916 frt 36 krral rövidítették meg, 1556 frt 71 kr pedig tisztára eltűnt.

— **Bicikli-klub Nagybecskerekén.** Miután a bicikli-sport Nagybecskerekén már igen sok kedvelőt hódított, azért erre való tekintettel Reitter Oszkár, Keresztes Aladár és Boróczy Dezso urak egy bicikli-egylet létesítése céljából felhívják a kerékpár sport helyben lakó kedvelőit, hogy augusztus hó 1 én (szombaton) este 8 órakor a kaszinó kerti helyiségében barátságos értekezletre megjelenni sziveskedjenek.

— **Halálos végű tréfa.** A Bécsben álló másodszoros temesvári 61-es számú gyalogezred tegnapi gyakorlata közben sajnálatraméltó szerencsétlenség történt. Az ezred egyik századának két szakasza fedezetnek lévén beosztva, meg huzódott a gyakorlóteret fedett részében, a pihenő katonák közül ketten a fegyverrel kezdtek játszani és egyik tréfásan rászólt a társára: „Ugy-e nem mersz rám löni?” A másik nem válaszolt semmit, hanem felemelvén fegyverét, a melyben gyakorlati töltény volt és azt rászólt a társára, a ki hangos kiáltással összerogyott. A közvetlen közelből jött lövés olyan veszedelmes helyen hatolt be a szegény katona testébe, hogy a tüdőt egészen átfúrta. Azonkívül a töltény papirfoszlányai vérmérgezést idéztek elő, úgy, hogy a szegény katona az éjjel a katonakórházban meghalt.

— **Vadász évad.** A tulajdonképeni vadász-szezon augusztus elsejével veszi kezdetét, mikor is a délvidék rónán a foglyozás s a bérzes hegyvidéken a zergevadászatok megkezdődnek, míg augusztus közepén a nyulak és fácánok veszedelme is elkezdődik. Nagyban készülnek a férfias sport hívei az új évadra, mely eléggé jónak ígérkezik. A ország majdnem minden részében jól kitélelt vadak, a mi legelső sorban annak köszönhető, hogy a vadászok és vadásztársaságok évről-évre több gondot fordítanak a vadak téli etetésére, bár még mindig egész vármegyék vannak, melyekben a vadász-területek birtokosai és bérlői ezt a gondot a jó Istenre bízzák, a mit igen rosszul tesznek, mert a vadállomány kímélésével s gyarapításával nemcsak a saját mulatságukat növelik, hanem magának az országnak is igen sokat használnak. Nagyon tévednek ugyanis, kik a vadászatot csak az egészséges mulatság szempontjából fogják föl, mert Magyarország igen jelentékeny gazdasági kincset bir vadállományában, mely egész Európában még ma is előkelő helyet foglal el, mit legjobban bizonyít a külföldi vadászoknak egyre növekvő beözönlése. Ezt a bevándorlást a magyar vadászok nem szívesen látják, mert a külföldiek igen alaposan fölverik a vadászterületek árát, de az országra nagy

haszon, hogy több száz külföldi vadász igen jelentékeny pénzt költ el évenként Magyarországon. A magyar vadászok száma is évről-évre szaporodik, mint az a vadászati- és fegyveradó növekedéséből látható.

— **A tolvaj felesége.** A temesvári rendőrség tegnap Szegeden egy tolvaj feleségének házában házmotázást tartott. Az asszony neve Kunfi Gyuláné, aki csak néhány hónap óta lakik Szegeden, azóta t. i., hogy férjét Kunfi Gyulát, akit az a gyanu terhel, hogy Pancsován egy nagy betörésnek volt a részese, letartóztatták. A házmotázásnak nem volt eredménye. Az asszonynál nem találtak semmit sem, ami a gyanut megerősítette volna. Kunfi Gyula ellen azonban mindezek dacára folytatják a vizsgálatot.

— **Lövés az éjben.** A napokban Kovácski Milos, Lyuba Stefanov és Zsiva Jarkováci lakosokat felkérte néhány társuk, hogy jöjjenek ki velük a földekre megnézni, vajjon nincs-e valami baja a kukoriczának. Ezek el is mentek és mikor már visszafelé jöttek, valaki rájuk kiáltott először románul, majd szerbül, hogy álljanak meg, de ők megijedtek és futni kezdtek. Erre egy lövés dördült el, mely valamennyiüket megsebezte, a mennyiben mindnyájukat ért hol a fejben, hol a vállban és a test egyéb részén néhány szem sérét. A csendőrség rögtön megjelent a nyomozást és felelte rövid idő alatt elő került a tettes is Knezovics Zsiva főőr személyében, a ki eleinte tagadt mindent, de utóbb annyira megzavarodott, hogy bevallotta, miképpen ő lött az éjjeli utasokra azért, mert azok futottak és nem tudta, hogy ninosenek-e rossz szándékkal.

— **A jó falusiak.** Jarkovácson bevették Raics György fejét, ki ezt a meglepetést a feleségének köszönheti. Az eset úgy történt, hogy a felesége este panaszkodni kezdett neki a szomszédok tulkapásai miatt. A gyermekek ugyanis künn ültek a kapu előtt, mikor Proka János felesége minden ok nélkül megtámadta őket és óriási tégladarabokat hajgált feljűk. Ha nem jön egy ember arrafelé, talán betöri a kicsik fejét. Erre az asszonyok összekaptak, miközben persze nem a leghizelgőbb jelzőkkel illették egymást. A dolog ekkor még nem maradt ennyiben, mert Raicsné este felbujtotta a férjét, hogy szerezzen magának elégtételt. Raics meg is kapta a mit keresett, mert Proka János az ásóval néhányszor úgy vágta fejbe, hogy menten elborította a vér.

Irodalom és művészet.

* **Sürgős értesítés a vadászoknak.** A tulajdonképeni vadászévad augusztus 1-jével veszi kezdetét s ez alkalommal nézetünk tudatni a vadászokkal, hogy az egyetlen magyar politikai napilap, melynek külön „Vadászat” rovata van s melynek szerkesztőségében a hirlapi kacsák vadászatán kívül is értenek a vadászathoz, a Porzolt Kálmán által szerkesztett „Fővárosi Lapok”, mely Szent Hubertus híveinek kényel-

lelegzettel kerültem a nehéz szőnyeggel bevont félfomályos szobájába.

Nem tudtam mindjárt szólani. Nem jött hang a torkomból. Remegtem s vártam mikor bagy el az a láthatatlan kéz, mely torkomat szorítja. Szemeim égtek. Szerettem volna e pillanatban, ha a föld mindent, mindent elnyelne.

Mellítán látszott a meglepetés, látszott az izgalom, de eléggé tudott magán uralkodni, félelmet palástolni, fölemelkedett a karosszékbe.

— Ha tisztelegni jött, nagyon korán tette. Ha . . .

Nem, nem hagyhattam, hogy kimondja: hozzá közeledtem s a hév s az erre adandó felelet szavakat, hangot adott számra.

— Eljöttem, hogy ismét lássam. Halljam hangját, nézzek örökké nevető szeméibe, a melyek csak nekem tudják és tudhatták titkon megsgni: szeretlek szeretlek . . .

— Elég. Tudja, hogy már asszony vagyok, tudja, hogy csak egyet kötelességem szeretni: uramat. S éppen azért nagyon csodálom, hogy ha tiszteleg, becsül, miért tör rám ilyen szavakkal.

— Nem, nem akarok önre törni, nem akarok családi scénaikat provokálni nem . . . nem . . . csak azt jöttem kérni, miért nem mondta, hogy mig oda leszek, férjet fog magának keresni? Miért? Ha szeretett, a mint százszor mondta nekem, hogy tehette ezt? Vagy nekem, vagy ő neki hazudott, mikor a holtomiglant kijélt!

Szemei a földön jártak, mintha ott keresne szavakat, mintha ott keresné e súlyos vádra a feleletet. Remegve, majdnem síró hangon mondta ki e könyörgő szökat:

— Hagyjon el, ne kinozzon . . .

— Elhagycm. Nem fogom tovább kinozni, ha őszintén, lelkére bevallja, hogy szeretett-e igazán engem valaha?

Hossz közeledtem, hogy remegő kezét

megfoghassam, mint a beteget, a kit bátorságra szólítottuk.

E pillanatban, mintha léptek zaja hallatszott volna a másik szobából. Talán a férj léptei. Összerezentünk. Majdnem kővé meredt Melitta teste a félelemtől. Ha a férj véletlenül jönne, látná őt ily zavarban, kétségbeejtőben, talán nem is tudná tul élni ezt?

Rövidke siri csend után az örületes mámor annyira erőt vett rajtam, hogy felig önkívületi állapotban Melitta kezét megragadva, göröcsös szoritások közt lábai elé vetettem magam.

— Mondja ki, hogy nem szeretett, mondja, hogy nem szive sugallatát követte, mikor csókjait rám heelve édesen suttogta: szeretlek! Mondja és én boldogtalanságomban mégis boldogabb leszek, feldult szívem talán inkább fogja tudni elviselni az örök sajtó sebet. Mondja, vallja be őszintén, ha csak nem akar menten éive eltemetni . . .

Remegő keze elárulta a benne dúló harozot. Egő kék szemei, szinte szép urnője helyett akartak megszólalni, beszélni.

Hirtelen erőt vett magán; lihegő keblét mintegy megfékezve, helyet mutatott. Ledültünk egymással szembe.

— Hallgasson hát meg. Csak önnek és senkinek a világon mondom el titkunkat. Férjem, édes atyám és kivilem senki sem tud róla.

S hogy még a falak se hallják, suttogta aztán tovább:

— Édes atyám váltót hamisított. Férjem, az ügyvéd kezébe került a váltó. Ön talán tudja, hogy férjem is nagyon ahitozott kezem és kicsi hozományom után. De azt is tudja, hogy nem egyszer lön kikoszarva. Az alkalom kínálkozott. Ön külföldön volt.

Édes atyám meggondatlan tette, a nyomorult váltó kényszerített, hogy Malonyaihoz nőül menjek s atyámat a szőgyen s megvetéstől

megmentsem. A váltó örökre eltűnt és én . . . megmentettem édes atyámat . . .

Nagy kék szeméin egy könnycepp futott végig Hangja lágy, olvadékonny, majdnem síróvá vált egyszerre.

Arozát kezébe temetve, megtörténült a magas karosszék puha párnái közt. A szülő iránti rajongó, fölálkozó szeretete előttem egyszerre göndör aranyhaju feje körül a vakító glóriát látta. Mint egy szentet szerettem volna tisztelni, kezét csókolni. A ki ilyen áldozatra kész, a ki szülei iránti szeretetből szerelmét, életét képes fölálldozni, mily nagyon tudott volna ő engem szeretni?! . . . Egy tulvilági lényt láttam magam előtt, ki mély álomba merült . . .

Lassan, lábujjhegyen, nehogy édes álmát zavarjam, haladtam a neszfőgő szőnyegen az ajtó felé. Majd hozzá akartam futni, puha kezét megcsókolva kérni, hogy ugy szívesen csak, mint édes atyját. De nehogy az alvó anygalt álmából fölriaszom, az ajtó kilincse után nyultam . . .

Volna még szavam hozzá, volna még tekintetem, igaz őszinte tekintetem számára, de minek a gyermeket, a fáradt és édesen szendérgőt fölébresztetni!

Már nyikorgott az ajtó. Ő fölnesselt. Nagy szeméi előbbi helyemen kerestek, majd megpillantott. Felsőkkent székéből s hozzám futott. Kitért gömbölyű karjaival göcsösen magához szorítva, e szót helette rám csókba fojtva:

— Szeretlek! . . .

V.

A rózsaszínű függönyön beszűrődő nap tánczó arany sugarai ránk mosolyogtak.

Osztfle Andor.

mére k
tus-janu
6 frttal
lap köz
megírás
ssatok
zékeit,
dődését
értesítés
den igaz
a legjobb
Magyar
rendes
ssembe
mert se
összes la
át, az ur
hasábjair
előkelő c
lezőlapon
Lapok”
s nyolca

Rövid
bizalom ilye
nektünk. Há
gyon tapint
iven is kére
is kérhetett
Ösme

Elő
dött „Vers
oziklusát e
madik vers
runk felküld
munkatársur
verset talál

Külön
melyet nem
Nagy
érteni:

Nem
A ká
A ká
Bánon
Nagy
nyelvezet me
szanszkritul
Csak te
nem messze

A má
a következő
Nagyé
Legjobb len
ménypapirra,
teljesen igaz
ön primadonn
Külömb
következő ok
Legalab
tanfolyamról.
tási és halál
tetve, hogy m
hűdés a lege

Többi k

Leg

Beth

Budape

gely gróf,
jelenti egy
tegnap hal
faluban 18
kezdette
főgimnázium
visszavonult
széki kertül
választotta
1892-ben
megválaszto

Muszi

Szófia,

kolaévtől fo

kötelezővé t

mére külön vadász előfizetést nyitott az augusztus-januári sport-évadra 7 frttal s erdészeknek 6 frttal (vagy havonként 1 frt 20 krral). Ez a lap közli az összes vadászati tudnivalókat, a megfresedő vadászterületek pályázatait, a vadászatok leírását, magánosok és uradalmak lőjegy-székeit, a szarvas-bűgés, szalonka-huzás megkezdését az ország minden részéből vett távirati értesítések alapján, szóval nélkülözhetetlen minden igazi vadásznak, nem is szólván arról, hogy a legjobb, legérdekesebb és legfüggetlenebb lapja Magyarországnak. Az ország összes nagy írói rendes munkatársai s kormányval és ellenzékkel szemben egyaránt meg meri mondani az igazat, mert senkitől nem fogad el szubvenziót. Az összes lapok sablonjaitól eltérő új szellem lengi át, az unalmas nagyképi politika száműzve van hasábjairól s ezért óriási elterjedést nyert az előkelő családok körében. Csak tessék egy levelezőlapon mutatványszámot kérni („Fővárosi Lapok” kiadóhivatala Budapest, Ferencziek tere) s nyolca napig ingyen küldik azt bárkinek.

Több kérdésre.

Naiv kisasszonynak (Helyben).

Tisztelt nagysád!

Rövid három ives levéllel kerestél fel bennünket. A bizalom illetékes megnyilatkozása végtelen jól esik nekünk. Három iven közel 12 kérdést intéztél hozzánk. Nagyon tapintatosan jár el velünk szemben. Ennyi joggal 15 iven is kérdezősködhetett volna s háromszor annyi dologról is kérhetett volna felvilágosítást tőlünk.

Ösmert szerénysége azonban csak három ivre terjed ki.

Első sorban is tudatjuk, hogy a múlt évben beküldött „Verses lombok”, vagy a „Lyra, mint olyasféle” vers cikklusát egyik munkatársunk megkezdte olvasni, de a harmadik versszak után viz-undor fogta el s kénytelenek voltak felküldeni a Pasteur-intézetbe. Egy másik előre beoltott munkatársunk folytatja tehát az átolvastat, ki a következő verset találta köztük a legjobbnak:

Ne félj Lora

Hány az óra

Ütött ime bucsuzóra

Fuj a bőra

Ülj a lóra

S gyere be egy pikkolóra.

Különös melegség vonul át e strófán a pikkolóból, melyet nem bír lehűteni a bőra.

Nagyon szép strófa a 325-ik is, csak nem lehet megérteni:

Nem fáj a holdfény zajba fult virága

A kánya sugta erkölcs egyre másra hányja,

A kétkez-kettő adja szájról szájra

Bánom, bánod, bánjuk, ő is bánja.

Nagyon szép a technikája, a mit nem ronthat le a nyelvezet magyartalansága, miután ugyanezen tartalom szanszkritul is épen ilyen érthető lenne.

Csak tovább a költészet göröngyös útján, ön már nem messze van az Angyal-földhöz.

A második kérdésre egyik állatorvos munkatársunk a következőkben adja a választ:

Nagysád hangszálai valószínűleg összecsomósodtak. Legjobb lenne, ha nagysád felgombolyítaná egy darab keménypapírra, így ez eset többet elő nem fordulhatna, mert teljesen igaza van, hogy csak tíz-tíz hangszálakkal lehet ön primadonna.

Külömben pedig ahhoz, hogy énekesnő legyen, a következő okmányok kellenek:

Legalább is kielégítő bizonyítvány a foggyógyászati tanfolyamról, katonai végelbocsátó bizonyítvány, himnlőtáji és halálzási bizonyítvány. Utóbbiban ki legyen tüntetve, hogy mikor halt el és micsoda betegségben. Szívészleltetés a legelőnyösebb ajánló levél.

Többi kérdéseire máskor.

Legujabb hírek.

Bethlen Gergely gróf halála.

Budapest, július 30. Bethlen Gergely gróf, a nemzeti párt tagjának halálát jelenti egy rövid bécsi távirat. A gróf tegnap halt meg. — Született Apanagyfaluban 1854-ben. Tanulmányait otthon kezdette s a segesvári evangélikus főgimnáziumban folytatta. Érettségi után visszavonultan élt 1884-ig, a midőn a széki kerület országgyűlési képviselővé választotta nemzeti párti programmal. 1892-ben a dunapataji kerületbe ismét megválasztották.

Muszka világ a Balkánon.

Szófia, jul. 30. Hír szerint a jövő iskolaévtől fogva minden bolgár iskolában kötelezővé tették az orosz nyelv tanítását.

Ehhez hasonló tervvel foglalkoznak Szerbia és Montenegro tanügyi férfiai is.

Kereskedelmi szerződésünk Bulgáriával.

Szófia, július 30. A Progreza nevű kormányparti lap, a mely eddigelé a leghevesebben agitált az osztrák-magyar kereskedelmi szerződés ellen, cikket tesz közzé, melyben kifejti, hogy Bulgáriának nem szabad vámháborút kezdenie Magyarország ellen.

Táviratok.

A belügyminiszter beszámolója.

Budapest, július 31. (A „Torontál” eredeti távirata.) Perczel belügyminiszter augusztus hó folyamán tartja beszámolóját választói előtt Bonyhádon. Politikai körökben úgy hírlik, hogy a miniszter ez alkalomból fontos politikai kijelentéseket fog tenni.

Ferdinánd fejedelem utazása.

Budapest, július 31. (A „Torontál” eredeti távirata.) Münchenből telegrafálják, hogy Ferdinánd bolgár fejedelem ma Bayreuthból külön vonaton oda érkezett és azonnal a közel fekvő Biedestein várba ment rokonai látogatására.

A pécsi szerencsétlenség.

Budapest, július 31. (A „Torontál” eredeti távirata.) Pécsről telegrafálják, hogy a város még mindig a tegnapi katasztrófa behatása alatt áll. Újabb halálozás nem történt, Aidinger polgármester állapotában azonban némi javulás állott be.

Felhívás a munkásnéphez.

Budapest, július 31. (A „Torontál” eredeti távirata.) A londoni szociálista kongresszus felhívást intézett minden ország munkásaihoz, hogy szervezkedjenek a kapitalizmus legyőzésére és a nemzetközi demokraczia felállítására.

Tömeges halálos ítélet.

Budapest, július 31. (A „Torontál” eredeti távirata.) Zágrábból telegrafálják: A steuiericzi rablóbanda ügyében, mely tizenkét embert megölt, hat heti tárgyalás után ma hirdették ki az ítéletet. E szerint 17 kötélt általi halálra ítéltetett, tizet fölmentettek, a többi pedig hosszabb fogságot kapott. A halálra ítélték között van két asszony is.

Szerencsétlen szerelem.

Budapest, július 31. (A „Torontál” eredeti távirata.) Pécsről telegrafálják: Ha novelában írná meg valaki, azt mondanák rá, hogy képtelenség, de sajnos, az életben nagyobb tragédiák is sokat előfordulni.

Láng Iván dárdai gazdag zsidóbirtokosnak volt egy 19 éves gyönyörű leánya: Flóra, a ki büszkeségét képezte a családnak és a kit imáddal környezett a környékbeli aranyifjuság. De a szép Flóra szíve hideg maradt és a leforróbb szerelmi vallomás sem volt képes lángra lobbanítani. Senki sem tudta az okát, hiszen Flóra is csak olyan vérből és hűsből való leány, mint a többi, (talán még olyanabb is) csakugyan képes lenne szerelem nélkül élni? A rejtély nyitására sokáig nem akadt rá senki, most azonban kistült a nagy titok, mely gyászba borította a családot, és egyuttal szegényt hozott az agg apa fejére: Láng Flóra halálosan beleszeregett a kocsisukba.

A szerelmes pár mikor látta, hogy mennyi akadály gördül házasságuk elé, ők pedig nem képesek rá, hogy azokat legyőzzék, megszöktek, egyuttal megirták a hagyományos levelet, melyben bejelentik, hogy egymás nélkül nem tudnak élni, azért öngyilkosok lesznek.

Ma reggel találták meg a szerelmeseket a határban; egy utszéli akáczfára akasztották fel magukat, a mi ugyan cseppet sem poétikus, de végre mégis csak öngyilkosság.

Felrobbant bomba.

Budapest, július 31. (A „Torontál” eredeti távirata.) Marsaillesből telegrafálják, hogy tegnap este egy kapualjban felrobbant egy bomba, mely óriási károkat okozott.

Dr. Brájjer Lajos távollétében a szerkesztésért felelős Mayer Rezső.

Hirdetések.

5330. szám, 1896.

Pályázati hirdetmény.

A lemondás folytán üresedésben levő Nagy-Komlós község jegyzői állásnak választás útján leendő betöltésére pályázatot hirdetek és felhívom mindazokat, a kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t. cz. 6-ik szakaszában előirt minősítvényekről tanuskodó bizonyítványokkal felszerelt kérvényeket a zombolyai járási szolgabíróhoz legkésőbb f. évi augusztus hó 22-éig betérjessék, mert a később érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

A jegyző javadalmazása:

1. Kézpénzfizetés	900 frt,
2. Irnoktartási átalány	300 frt,
3. Irodai átalány	120 frt,
4. Utálatány	80 frt,
5. Világítási átalány	12 frt,
6. A községben lévő természetbeni lakás és házikert élvezete.	
7. A magánmunkálatokért szabályrendeletileg megállapított díjak szedhetése.	

Kelt Zombolyán, 1896. évi július hó 23-án.

Fóris József,
főszolgabíró.

694-31

1573. szám, 1896.

Bótos község előljáróságától

Árverési hirdetmény.

Alulírott község előljárósága által ezennel közhírré tétetik, hogy Bótos község mint erkölcsi testület tulajdonát képező, 400 hold „Überland” szántóföld a községi képviselőtestületnek folyó évi 44 kg. 1896. számú határozata folytán, 1896. évi október hó 15-től kezdődő 4 (négy) egymásután következő gazdasági évre, folyó évi augusztus hó 30-án d. u. 2 órakortartandó nyilvános árverés alkalmával a legtöbbet ígérőnek kisebb nagyobb részletekben haszonbérbe adni fog.

Kikiáltási ár évenként és holdanként 18 frt, bánatpénz ennek 10%-a.

Az árverési feltételek a jegyzői irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kelt Bótoson 1896. évi július hó 29-én.

714-31

A községi előljáróság.

Zongora-oktatás.

Miután tanulmányaimat a budapesti konzervatóriumon kitüntetéssel bevégeztem, itt helyben letelepedtem, és a legujabb módszer szerint oktatást nyujtok

zongorajátékban.

Bővebbi felvilágosítással szolgál

Horváth Zsófia,

(Schwarz-féle ház,
a templommal szemben.)

712-31

3300. I. szám. 1896.

699 - 3.3

Pályázati hirdetmény.

Melence községében elhalálozás folytán üresedésbe jött községi bába állásra pályázatot hirdetek.

A javadalmazás 200 frt s minden születési esetről 1 frt, — a szegények ingyen látandók el.

A kérvényeket f. évi augusztus hó 12-ig kell benyújtani.

T. Becsén, 1896. évi július hó 24-én

Gr. Bethlen
főszolgabíró.

BUDAPEST.

BUDAPEST.

VADÁSZKÜRT SZÁLLODA.

Elsőrangú szálloda a főváros központján.

Lift, villamos világítás, fürdők, távbeszélő, legfinomabb magyar- és francia konyha, saját termései borok. Huzamosabb tartózkodásnál 20 százalék árengedmény; teljes ellátás egyezség szerint, mérsékelt árak.

Kammer Ernő,
szálloda tulajdonos.

686-3-1

3826. lig. szám 1896.

Alibunári főszolgabírósktól.

Pályázati hirdetmény.

Az alibunári körorvosi állomás, melyhez még Kevi-Szöllős, Vég-Szt. Mihály és Sándorfalva községek is tartoznak, üresedésben levén, annak választás útján leendő betöltésére ezennel pályázat nyitattik, s választási határnapul f. évi augusztus hó 28-ik napjának d. e. 10 órája Alibunárott mint körorvosi szék helyen a község házában kinttuzetik.

Ezen állomással a szövetkezett községek részéről 1000 frt évi fizetés és a képviselőtestületek által megállapított látogatási díjak vannak egybekötve, fizetőképtelelen szegények ingyen látogatandók és gyógykezelendők.

Felhívattak tehát mindazon orvosok, akik ezen körorvosi állomás elnyeréséért pályázni ohajtának, hogy az 1876. évi XIV. t. cz. 43. illetve 143. §§-ai értelmében kellőleg felszerelt folyamodványaik a választást megelőző napig az alólírt szolgabírósknál benyujtsák.

Alibunáron, 1896. évi július hó 27-én.

Kajtár Jenő,
főszolgabíró.

713-3-1

3382. sz. tkvi. 1896.

Árverési hirdetmény.

A törökbecsei kir. járásbírósk mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az m. kir. államkincstár végrehajtónak Zsivkov Milos tarrasi lakos végrehajtást szenvedő elleni 439 frt 93¹/₃ kr és jár. iránti végrehajtási ügyében a területen levő Tarras község határában fekvő 91. sz. tkvben foglalt A. II. alatt 512/85., 517/27., 673/22., 1512/45., 1512/267., 1513/13. hrsz. tartalék földek 351 frt kikiáltási árban a kincstár által bejelentett igény fentartása mellett az ugyanazon tkvben foglalt 1892. hrsz. szőlő 114 frt kikiáltási árban 1896. évi augusztus hó 25-ik napjának délelőtt 10 órakor Tarras községében árverés alá fog bocsájtani és a kikiáltási áron alul is el fog adatni.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy az 1881. 60. t. cz. 42. §-ában jelölt és árfolyammal számított és 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában jelzett és óvadékképesnek nyilvánított értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételért 3 egyenlő részben és pedig az elsőt az árverés jogerőre

emelkedése után 15 nap, a másodikat 30 nap, az utolsót 45 nap alatt mindig az árverés napjától számított 6% kamattal együttesen a török-becsei kir. adóhivatalnál, mint letéti pénztárnál szabályszerű letéti kérvény kapasan lefizetni és a vétel után járó kincstári illetéket viselni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatali órák alatt a kir. járásbírósk tkvi irattárában és Tarras község előljáráskánál megtekinthetők.

Kelt Török-Becsén, 1896. évi április hó 30-án a kir. járásbírósk mint tkvi hatóságnál.

Szabó,
kir. aljbíró.

708-1-1

1229. ki. szám. 1896.

Felhívás.

Midőn ezen városban a villanyvilágítás megnyitattott, nehogy a város a gépezetben és villanyvezetékben esetleg beállható akadályok és hosszabb javítások alkalmával sötétségben maradjon, alólírott polgármester intézkedése folytán az eddig fennállott utcái petroleumos lámpák helyeiken hagyattak.

Mint hogy azonban értesültem arról, hogy egyes házi gazdák az épületek falához vagy az utcán beásvott oszlopokra illesztett lámpákat, — melyek ez idő szerint kivétel nélkül a város tulajdonát képezik, — önhatalmulag leszedették és elvitték, felhívom ezen város t. cz. közönségét, miszerint a még meglévő lámpákat épségben hagyni, a leszedetteket azonban ezen felhívásom megjelenésétől számított 14 nap alatt annál inkább régi helyükre yisszailestetni el ne mulassák, nehogy kénytelenítve legyek a vétkesek ellen a törvény szigorát alkalmazni.

Nagy-Becskereken, 1896. évi július hó 29-én.

Krsztics János.

717-3-1

5312. tkvi. sz. 1896

Árverési hirdetmény.

A törökbecsei kir. járásbírósk mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. államkincstár végrehajtónak Vojnov Józsa melencei lakos végrehajtást szenvedő elleni 666 frt 81 kr és jár. iránti végrehajtási ügyében s területen levő Melence község határában fekvő melencei 4639. sz. kataszt. birtokivben 6920/2. hrsz. alatt foglalt „máli rit“ dűlőben fekvő, valamint ugyanott 13843/2. és 13864. hrsz. alatt

foglalt „velko itje“ dűlőben fekvő 3 hold 814 □ ölnyi nem telekkönyvezett réti überlandiális, részben szántó, részben kaszáló föld 380 frt kikiáltási árban 1896. augusztus hó 29-ik napjának délelőtt 9 órakor Melence községében árverés alá fog bocsájtani és a kikiáltási áron alul is el fog adatni.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10% készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett és árfolyammal számított és 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában jelölt és óvadékképesnek nyilvánított értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételért 3 egyenlő részben és pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedése után 15 nap, a másodikat 30 nap, az utolsót 45 nap alatt mindig az árverés napjától számított 6% kamattal együtt a törökbecsei kir. adóhivatal, mint letéti pénztárnál szabályszerű letéti kérvény kapasan lefizetni és a vétel után járó kincstári illetéket viselni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatali órák alatt a kir. járásbírósk telekkönyvi irattárában és Melence község előljáráskánál megtekinthetők.

Kelt Török-Becsén, a kir. járásbírósk mint tkvi hatóságnál 1896. évi május hó 15-én.

Szabó,
kir. aljbíró.

705-1-1

7312. szám. I. 1896.

Pályázati hirdetmény.

Torontálvármegye törökbecsei járásába bekebelezett Kunán községben a lemondás folytán üresedésbe jött jegyzői állásra ezennel pályázatot hirdetek.

2. szabad lakás, mely 3 szobából áll, továbbá konyha, éléskamra, pincze s istálló;
3. irodaátalány 110 frt;
4. utiátalány 60 frt;
5. 12 hold überlandi szántóföld haszonélvezete.

A szabályszerűen felszerelt kérvények f. évi augusztus hó 20-ig nyujtandók be. A szerb nyelvnek szó- és írásbeli tudását kívánom.

Török-Becsén, 1896. július 24-én.

Gr. Bethlen
főszolgabíró.

700-3-1

1896.

m i n t á k

csak elsőrendű gyártmányok.

„Phänomen“, „Swift-Steyr“, „Premier“
helical-csővel (angol gyártmány),

„Damensafety“, „Tandem“.

Továbbá lámpások, hangrangok, cyclomérerek, stb. mindig raktáron

NOVÁK J. G.-nél

Nagy-Becskereken. 249-28.21

Javítások pontosan eszközöltetnek.